

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. H.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. J. H., advokátkou so sídlom v B., proti žalovaným **1/ Š. H.**, bývajúcemu v Ž., **2/ M. B.**, bývajúcemu vo V., **o zaplataenie 11 056,26 Eur s prísl.** vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 5 C 87/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. júna 2011 sp. zn. 19 Co 322/2009 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Partizánske v poradí druhým rozsudkom z 9. septembra 2009 č. k. 5 C 87/2008-124 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovaným 1/ a 2/ zaplataenia 11 056 € (333 081,-- Sk) s príslušenstvom ako hodnoty vyporiadacieho podielu, na ktorý si nárokovala po zániku združenia uzavretého podľa § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka ako právna nástupkyňa po smrti jej manžela J. H.. Samostatne posudzoval jej nárok na vyporiadanie vložených vecí do združenia jej právnym predchodcom (peňažný vklad v sume 39 500,-- Kčs a nepeňažný vklad v podobe ¼ sústruhu MUS 25L v hodnote 10 650,-- Kčs) a jednak nárok na vyporiadanie vecí získaných činnosťou združenia. Nárok na vrátenie vložených vecí považoval s poukazom na § 100 Občianskeho zákonníka za premlčaný, keď premlčacia doba začala plynúť 11. januára 2000 zánikom združenia a uplynula 14. januára 2003. Pokiaľ teda žalobkyňa podala žalobu na Okresný súd Topoľčany dňa 12. novembra 2007, urobila tak po uplynutí premlčacej doby a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovanými, súd žalobu v tejto časti zamietol. K majetku získanému činnosťou združenia uviedol, že po zániku združenia vzhľadom na absentujúcu úpravu v zmluve o združení, je tento v podielovom spoluvlastníctve členov združenia, resp. ich

právných nástupcov. Súd nemal preukázané vyporiadanie tohto podielového spoluvlastníctva dohodou, prípadne súdnym rozhodnutím a z toho vyvodil, že priamy finančný nárok žalobkyni voči niektorému z ostatných podielových spoluvlastníkov doposiaľ nevznikol. Preto žalobu v tejto časti ako predčasne podanú zamietol. Úspešným žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni nepriznal, nakoľko ich v zákonnej lehote nevyčíslili a žiadne vynaložené trovy im zo spisu nevyplynuli.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na odvolanie žalobkyne predmetný rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že Občiansky zákonník neobsahuje žiadne osobitné ustanovenie o zániku združenia a o vyporiadaní majetku združenia a takéto ustanovenie neobsahovala ani Zmluva o združení zo 7. decembra 1992, bolo potrebné vychádzať z § 841 Občianskeho zákonníka za použitia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka (analogia legis) s tým, že majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti sa stáva spoluvlastníctvom všetkých členov, a preto pri jeho vyporiadaní je potrebné vychádzať zo všeobecných ustanovení o spoluvlastníctve podľa § 136 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že v konaní nebolo preukázané ani tvrdené, že by medzi členmi zaniknutého združenia došlo k dohode (ani ústnej) o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva hnutel'ných vecí, ktoré boli získané činnosťou združenia, resp. vecí vnesených do združenia ako nepeňažný vklad (sústruh) tak, že by sa niektorý z bývalých členov združenia stal výlučným vlastníkom týchto vecí a z toho titulu by žalobkyni vyplývalo právo na vyplatenie vyporiadacieho podielu v peniazoch. Záverom poznamenal, že riešenie otázky premlčania nároku žalobkyne na vyplatenie peňažného vkladu jej právneho predchodcu vloženého pri založení združenia okresným súdom bolo nadbytočné, nakoľko tento peňažný vklad (2 500,-- Sk) ku dňu zániku združenia neexistoval, bol spotrebovaný na činnosť združenia. Zvyšok zo sumy 39 500,-- Sk (považovaný prvostupňovým súdom za peňažný vklad) bol nenávratným príspevkom Okresného úradu práce. Úspešným žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko ich v zákonnej lehote nevyčíslili.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. V dovolaní podrobne opísala skutkový stav tak ako ho uvádzala vo svojom návrhu aj v odvolaní. Uviedla, že v zmysle Zmluvy o združení a §§ 829-841 Občianskeho zákonníka v prípade zániku združenia smrťou člena združenia vzniká právo jeho právnym nástupcom na vyplatenie vyporiadacieho podielu voči žijúcim členom združenia v peniazoch. Súd nemal podľa jej

názoru postupovať analogicky podľa § 841 Občianskeho zákonníka, pretože toto ustanovenie upravuje zánik združenia rozpustením, kedy všetci účastníci združenia žijú a môžu sa medzi sebou vyporiadať rovnakým dielom. Mala za to, že v dôsledku postupu odvolacieho súdu, ktorý nesprávne vyhodnotil skutkový stav a následne nesprávne právne posúdil žalobu, žalobkyňa ako vdovu po zomrelom účastníkovi zaniknutého združenia vážne poškodil. Žalobkyňa tiež namietala, že odvolací súd rozhodol o jej odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania, na ktorom by opätovne vypočul účastníkov. Vzhľadom na uvedené žiadala dovolací súd, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne žiadali tento mimoriadny opravný prostriedok ako neprípustný odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľka napadla dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej

stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľky, ktorá vyplynula z obsahu jej dovolania, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd rozhodoval o jej odvolaní bez nariadenia pojednávania, na ktorom by opätovne vypočul účastníkov.

V zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2011 odvolací súd môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nejde o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, t.j. ak nejde o prípad, kedy je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (táto okolnosť, s výnimkou konaní podľa § 120 ods. 2 O.s.p., závisí od úvahy odvolacieho súdu), alebo ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Pretože v predmetnej veci nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Týmto postupom teda žalobkyni neodňal možnosť konať pred súdom.

K námietke dovolateľky spochybňujúcej posúdenie skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241

ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený doplňovať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého a druhého stupňa nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Na ďalší dovolací dôvod žalobkyne spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, dovolací súd taktiež nemohol prihliadať, pretože uvedené skutočnosti by mohli byť len odôvodnením dovolania v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby teda tvrdenia dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené, nezakladala by táto okolnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovaným v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. januára 2012

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová